

KLAGANDE

1. Holmen skog Aktiebolag, 556220-0658
c/o Holmen AB
891 80 Örnsköldsvik

2. Sveaskog Förvaltnings Aktiebolag, 556016-9020
Torsgatan 4
105 22 Stockholm

MOTPART

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 Umeå

ÖVERKLAGAT BESLUT

Naturvårdsverkets beslut 2019-03-19, dnr NV-01919-19

SAKEN

Villkor för tillstånd att bedriva skydds jakt efter älg

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver Naturvårdsverkets beslut att avvisa en del av överklagandet och återförvisar målet till Naturvårdsverket för fortsatt handläggning och prövning i sak.

BAKGRUND

Sveaskog Förvaltnings AB och Holmen Skog AB (bolagen) ansökte till Länsstyrelsen i Västerbottens län om skydds jakt på sammanlagt högst 70 älgar fördelade över områdena Rämjaurliden, Mejvanbäcken, Åträsket och Stavarsjön. Bolagen angav i sin ansökan att skydds jakt var en nödvändig åtgärd med anledning av att dessa områden får en oplanerad älg t äthet vintertid och att områdena har återkommande stora betesskador på främst tall.

Länsstyrelsen avslog delvis bolagens ansökan och gav bolagen tillstånd till skydds jakt på sammanlagt högst 20 vuxna älgar inom utvalda delar av ovan nämnda områden. Vidare uppställde länsstyrelsen en rad villkor som skulle gälla för beslutet. Villkoren var bl.a. följande.

- Samråd med berörd sameby ska ske inför varje jakt tillfälle.
- Vägar inom aktuella områden bör inte plogas utan samtycke från berörda samebyar.
- Vid jakt på vuxna älgar bör skydds jakten i största möjliga mån inriktas mot handjur (tjurar).
- Högst två djur bör fällas vid varje jakt tillfälle.

Länsstyrelsens beslut överklagades av bolagen som motsatte sig de ovan nämnda fyra villkoren och yrkade att antalet älgar som får fällas ska vara högst 70 stycken.

Naturvårdsverket beslutade den 19 mars 2019 att delvis bifalla bolagens överklagande och ändra länsstyrelsens beslut på så sätt att bolagen beviljas tillstånd att bedriva skydds jakt på sammanlagt högst 44 valfria älgar inom utvalda delar av ovan nämnda områden. Vad gäller villkoren upphävde Naturvårdsverket villkoren om att skydds jakten i största möjliga mån bör inriktas mot handjur (tjurar) och att högst två djur bör fällas vid varje jakt tillfälle. Naturvårdsverket avvisade överklagandet i den del som avsåg

villkoren om att samråd med berörd sameby ska ske inför varje jakttillfälle och att vägar inom aktuella områden bör inte plogas utan samtycke från berörda samebyar. Naturvårdsverket angav i sitt beslut att det inte framgick av länsstyrelsens beslut vilken författning länsstyrelsen haft till stöd för regleringen av dessa villkor. Det är endast de delar av en länsstyrelses beslut som har meddelats med stöd av jaktlagstiftningen som Naturvårdsverket har att ta upp till prövning. Av denna anledning avvisade Naturvårdsverket den del av bolagens överklagande som gäller dessa två villkor.

YRKANDEN M.M.

Bolaget överklagar Naturvårdsverkets beslut och anför i huvudsak följande. Naturvårdsverkets avvisningsbeslut är felaktigt. Naturvårdsverket är behörig att pröva bolagens överklagande också i de nu aktuella delarna enligt ordalydelsen i 58 § andra stycket punkten ett jaktförordningen (1987:905). Naturvårdsverkets beslut får orimliga konsekvenser. Beslutet medför att en enskild som berörs av ett myndighetsbeslut inte kan få hela eller delar av beslutet överprövat om myndigheten förenat beslutet med villkor som myndigheten inte haft behörighet att fatta beslut om. Det måste finnas möjligheter för en enskild att få ett sådant beslut upphävt. Finns inte en sådan möjlighet riskerar den enskilde att lida stora rättsförluster, vilket inte är acceptabelt.

Naturvårdsverket upplyser om att av 58 § andra stycket punkten ett jaktförordningen framgår att Naturvårdsverkets beslut i ett överklagat ärende inte kan överklagas. Enligt avgörandet HFD 2018 ref 46 har emellertid en ansökan om skyddsjakt ansetts vara en sådan civil rättighet som avses i artikel 6.1 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna. Naturvårdsverket har därför överlämnat överklagandet till Förvaltningsrätten i Umeå, den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet först prövades.

Naturvårdsverket har gjort en rättidsprövning av bolagens överklagan men inte angett någon inställning till förvaltningsrätten.

RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

I 29 § jaktförordningen anges att om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, får länsstyrelsen ge tillstånd till skyddsjakt.

Enligt 23 a § jaktförordningen får det fattas beslut om skyddsjakt om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde,

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

I 9 b § punkten fyra jaktförordningen anges att i föreskrifter eller beslut som avses i bl.a. 23 a och 29 §§ ska det anges de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd.

Av 58 § jaktförordningen framgår bl.a. att följande beslut enligt jaktförordningen får inte överklagas:

1. Naturvårdsverkets beslut i ett överklagat ärende,

2. länsstyrelsens beslut enligt 4 § om beslutet avser något annat än registrering av kronhjortsområde,
3. Naturvårdsverkets eller länsstyrelsens beslut enligt 9 § andra eller tredje stycket,
4. Naturvårdsverkets eller länsstyrelsens beslut enligt 15 §, 15 a § första stycket och 15 b §,
5. Naturvårdsverkets beslut enligt 24 a §,
6. Polismyndighetens beslut enligt 30 §,
7. Naturvårdsverkets beslut enligt 38 §,
8. Polismyndighetens beslut i frågor om ersättning enligt 40 a § tredje stycket eller 40 b §,
9. länsstyrelsens beslut enligt 47 § första stycket, och
10. länsstyrelsens beslut enligt 52 d §.

Andra beslut av länsstyrelsen än de som anges i 1–4 nedan får överklagas till Naturvårdsverket:

1. beslut som anges i andra stycket,
2. beslut om avgift enligt 52 b och 52 c §§, och
3. beslut om jakt efter vilda fåglar eller beslut om jakt efter björn, varg, järv, lo eller någon annan art som har markerats med N eller F i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845).
4. beslut om undantag eller tillstånd enligt 15 a § andra stycket, 20 a § andra stycket, 20 b eller 21 §§.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Den fråga som förvaltningsrätten har att pröva är om Naturvårdsverket har haft fog sitt beslut att avvisa den del av överklagandet som avsåg villkor 2 och 3.

Av 9 b § fjärde punkten jaktförordningen framgår att det i beslut som bl.a. avser skydds jakt ska anges de villkor som i övrigt behövs för att så långt

som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd.

Enligt Naturvårdsverket har villkoren 2 och 3 inte beslutats enligt bestämmelserna i jaktlagstiftningen. Förvaltningsrätten delar inte den bedömningen. Det kan inledningsvis konstateras att de aktuella villkoren har meddelats i ett beslut om skyddsjakt och av 9 b § fjärde punkten jaktförordningen följer att länsstyrelsen har befogenhet att meddela villkor i sådana ärenden.

Villkoren har enligt förvaltningsrättens bedömning ett klart och tydligt samband med beslutet om att bevilja skyddsjakt och torde exempelvis medföra inskränkningar vid utövandet av den beviljade jakten. Vid den bedömningen får det anses att villkoren är meddelade med stöd av bestämmelsen i 9 b § fjärde punkten jaktförordningen. Det förhållandet att en beslutande myndighet tillämpar bestämmelsen på ett felaktigt sätt och ger villkoren ett felaktigt innehåll påverkar enligt förvaltningsrätten inte länsstyrelsens befogenhet i fråga om sådana villkor.

Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att avvisningsbeslutet ska upphävas och att den delen av målet ska återförvisas till Naturvårdsverket för fortsatt handläggning.

Beslutet får inte överklagas.

tf. rådman

Målet har föredragits av förvaltningsrättsnotarien